

Rada
Európskej únie

V Bruseli 16. novembra 2023
(OR. en)

15074/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0418(COD)**

VISA 222
COWEB 131
COMIX 512
CODEC 2060

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	16. novembra 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 733 final
Predmet:	Návrh – NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1806, pokiaľ ide o držiteľov srbských pasov vydaných srbským koordinačným riaditeľstvom (Kordinaciona uprava)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 733 final.

Príloha: COM(2023) 733 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 16. 11. 2023
COM(2023) 733 final

2023/0418 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1806, pokiaľ ide o držiteľov srbských pasov
vydaných srbským koordinačným riaditeľstvom (Koordinaciona uprava)**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Nariadením (ES) č. 1244/2009 z 30. novembra 2009¹ sa zmenilo nariadenie (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti². Zmena spočívala z presunu bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko (v súčasnosti Severné Macedónsko), Čiernej Hory a Srbska z prílohy I (krajiny, ktorých štátni príslušníci musia mať víza) do prílohy II (krajiny, ktorých štátni príslušníci sú od tejto vízovej povinnosti oslobodení pri pobytoch nepresahujúcich 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia) k nariadeniu (ES) č. 539/2001. Oslobodenie od vízovej povinnosti sa vzťahovalo (a vždy sa vzťahuje) iba na držiteľov biometrických pasov.

Vzhľadom na to, že v tom čase existovali obavy v súvislosti s rizikom neregulárnych migračných pohybov s pôvodom z Kosova* a vzhľadom na skutočnosť, že s Kosovom vtedy neprebíhal dialóg o liberalizácii vízového režimu, bola z oslobodenia od vízovej povinnosti vyňatá jedna kategória držiteľov srbských pasov, a to držiteľia pasov vydaných srbským koordináčnym riaditeľstvom v Belehrade. Toto riaditeľstvo spracúva všetky žiadosti o vydanie pasu podané kosovskými Srbmi s pobytom v Kosove a spoločenstvom kosovských Srbov žijúcim mimo Kosova.

Srbské koordináčne riaditeľstvo bolo zriadené počas dialógu o liberalizácii vízového režimu so Srbskom. Cieľom bolo nahradiť sedem regionálnych policajných riaditeľstiev rozptýlených na srbskom území, ktoré boli dovtedy zodpovedné za vydávanie pasov kosovským Srbom. Srbské koordináčne riaditeľstvo vydáva biometrické pasy, ktoré držiteľia používali ako cestovné doklady pri cestovaní do EÚ od zriadenia riaditeľstva.

Kosovo bolo v roku 2009 zaradené do časti 2 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 539/2001, následkom čoho museli mať držiteľia pasov vydaných Kosovom víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov. Situácia sa odvtedy zmenila. Komisia začala viesť s Kosovom dialóg o liberalizácii vízového režimu 19. januára 2012. Následne 14. júna 2012 predložila Kosovu plán, v ktorom sa vymedzili všetky právne predpisy a ostatné opatrenia, ktoré Kosovo muselo prijať a vykonať na dosiahnutie pokroku smerom k liberalizácii vízového režimu. Tento dialóg bol úspešne ukončený, v nadväznosti na čo Komisia 4. mája 2016 predložila návrh³ o presunutí Kosova do prílohy II k nariadeniu (ES) č. 539/2001.

Tento návrh bol napokon odsúhlasený a prijatý 19. apríla 2023. Nariadením (EÚ) 2023/850⁴ sa zmenilo nariadenie (EÚ) 2018/1806⁵ [ktoré medzičasom nahradilo nariadenie (ES)

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1244/2009 z 30. novembra 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. EÚ L 336, 18.12.2009, s. 1–3).

² Nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 z 15. marca 2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. ES L 81, 21.3.2001, s. 1 – 7).

* *Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244(1999) a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.*

³ COM(2016) 0277 final.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/850 z 19. apríla 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1806 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri

č. 539/2001] presunutím Kosova z časti 2 prílohy I to časti 4 prílohy II k uvedenému nariadeniu. Podobne ako v prípade všetkých predchádzajúcich úspešne ukončených dialógov o liberalizácii vízového režimu bolo aj tu rozhodnuté, že oslobodenie od vízovej povinnosti by sa malo vzťahovať len na držiteľov biometrických pasov. Zároveň bolo rozhodnuté, že toto oslobodenie by sa nemalo uplatňovať do začatia prevádzky Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240⁶, alebo do 1. januára 2024, podľa toho, čo nastane skôr. Keďže prevádzka systému ETIAS sa do 1. januára 2024 nezačne, oslobodenie od vízovej povinnosti sa pre držiteľov kosovských pasov začne uplatňovať až od 1. januára 2024.

Po prijatí nariadenia (EÚ) 2023/850 by držiteľia srbských pasov vydaných srbským koordinančným riaditeľstvom boli jedinými občanmi regiónu západného Balkánu, od ktorých by sa pri cestovaní do EÚ na účely krátkodobého pobytu stále vyžadovali víza.

Komisia sa domnieva, že nadobudnutím účinnosti oslobodenia od vízovej povinnosti pre držiteľov kosovských pasov pominuli dôvody na vyňatie držiteľov srbských pasov vydaných srbským koordinančným riaditeľstvom z tohto oslobodenia od vízovej povinnosti a že všetci občania regiónu západného Balkánu by mali pri cestovaní do schengenského priestoru požívať výhody bezvízového režimu. Komisia preto navrhuje zmeniť nariadenie (EÚ) 2018/1806 s cieľom oslobodiť držiteľov srbských pasov vydaných srbským koordinančným riaditeľstvom od povinnosti mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov pri pobytoch nepresahujúcich 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

V nariadení (EÚ) 2018/1806 sa uvádza zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti. Nariadenie (EÚ) 2018/1806 uplatňuje všetky členské štáty okrem Írska. Uplatňuje ho aj Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko. Nariadenie je súčasťou spoločnej vízovej politiky EÚ pre krátkodobé pobyty nepresahujúce 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia.

Od otvorenia prvého dialógu o liberalizácii vízového režimu v roku 2008 bolo konečným cieľom udeliť celému regiónu západného Balkánu bezvízový prístup do schengenského priestoru. Vízová povinnosť pre Čiernu Horu, Severné Macedónsko a Srbsko bola zrušená v roku 2009, pre Albánsku a Bosnu a Hercegovinu v roku 2010 a pre Kosovo v roku 2023. Zrušením vyňatia držiteľov srbských pasov vydaných srbským koordinančným riaditeľstvom z oslobodenia od vízovej povinnosti by sa preto pre celý región západného Balkánu zabezpečil rovnaký vízový režim.

prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti [Kosovo (Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.)] (Ú. v. EÚ L 110, 25.4.2023, s. 1–4).

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806 zo 14. novembra 2018 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 39).

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1240 z 12. septembra 2018, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/1624 a (EÚ) 2017/2226 (Ú. v. EÚ L 236, 19.9.2018, s. 1 – 71).

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Navrhované zaradenie držiteľov srbských pasov vydaných srbským koordináčnym riaditeľstvom do oslobodenia od vízovej povinnosti týkajúceho sa Srbska je v súlade s úsilím EÚ o urýchlenie procesu integrácie regiónu západného Balkánu do EÚ.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto návrhu je článok 77 ods. 2 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Navrhované nariadenie bude predstavovať vývoj schengenského *acquis*.

- **Subsidiarita, proporcionalita a výber nástroja**

Potrebná zmena nariadenia (EÚ) 2018/1806 sa má vykonať prostredníctvom nariadenia. Na dosiahnutie cieľa príslušnej politiky členské štáty nemôžu konať samostatne. Žiadne iné (nelegislatívne) možnosti na dosiahnutie cieľa príslušnej politiky nie sú k dispozícii.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

O súčasnom vylúčení kosovských Srbov z bezvízového režimu sa viedli diskusie so Srbskom a Kosovom.

- **Posúdenie vplyvu**

Pri tomto návrhu sa posúdenie vplyvu nepovažovalo za potrebné.

- **Základné práva**

Tento návrh nemá žiadne negatívne dôsledky na ochranu základných práv v Európskej únii.

4. VPLYVY NA ROZPOČET

Tento návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Zmenené nariadenie bude priamo uplatniteľné odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti a členské štáty ho budú ihneď vykonávať. Plán vykonávania nie je potrebný.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Zmení sa príloha II k nariadeniu 2018/1806, a to tak, že sa držitelia srbských pasov vydaných srbským koordináčnym riaditeľstvom (srbský názov: „Koordinaciona uprava“) zaradia do odkazu na Srbsko.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1806, pokiaľ ide o držiteľov srbských pasov
vydaných srbským koordináčnym riaditeľstvom (Koordinaciona uprava)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 77 ods. 2 písm. a),
so zreteľom na návrh Európskej komisie,
po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,
keďže:

- (1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806⁷ uvádza zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci majú mať pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov víza, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú od tejto povinnosti oslobodení pri pobytoch nepresahujúcich 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia.
- (2) Srbsko bolo nariadením Rady (ES) č. 1244/2009⁸ presunuté do zoznamu krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od vízovej povinnosti. V uvedenom nariadení boli z oslobodenia od vízovej povinnosti vyňatí kosovski Srbi, ktorí boli držiteľmi srbských pasov vydaných srbským koordináčnym riaditeľstvom (srbský názov: „Koordinaciona uprava“).
- (3) Po prijatí nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/850⁹, ktorým sa Kosovo presunulo do časti 4 prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2018/1806, by držiteľia srbských pasov vydaných srbským koordináčnym riaditeľstvom boli jedinými občanmi regiónu západného Balkánu, od ktorých by sa pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov stále vyžadovali víza.
- (4) V snahe zabezpečiť, aby sa na celý región západného Balkánu vzťahoval rovnaký vízový režim, by tak mali byť držiteľia srbských pasov vydaných srbským

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806 zo 14. novembra 2018 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 39).

⁸ Nariadenie Rady (ES) č. 1244/2009 z 30. novembra 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Ú. v. EÚ L 336, 18.12.2009, s. 1–3).

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/850 z 19. apríla 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1806 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti [Kosovo (Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.)] (Ú. v. EÚ L 110, 25.4.2023, s. 1–4).

koordináčnym riaditeľstvom zaradení do odkazu na Srbsko v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1806.

- (5) Pokiaľ ide o Island a Nórsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle dohody uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskeho kráľovstva o pridružení Islandskej republiky a Nórskeho kráľovstva pri vykonávaní, uplatňovaní a rozvoji schengenského *acquis*, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bode B rozhodnutia Rady 1999/437/ES¹⁰.
- (6) Pokiaľ ide o Švajčiarsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*¹¹, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bodoch B a C rozhodnutia 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2008/146/ES¹².
- (7) Pokiaľ ide o Lichtenštajnsko, toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis* v zmysle Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*¹³, ktoré patria do oblasti uvedenej v článku 1 bodoch B a C rozhodnutia 1999/437/ES v spojení s článkom 3 rozhodnutia Rady 2011/350/EÚ¹⁴.
- (8) Toto nariadenie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES¹⁵; Írsko sa preto nezúčastňuje na jeho prijatí, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (9) Pokiaľ ide o Cyprus, Bulharsko a Rumunsko, toto nariadenie predstavuje akt, ktorý je založený na schengenskom *acquis* alebo s ním inak súvisí v zmysle článku 3 ods. 1 Aktu o pristúpení z roku 2003 a článku 4 ods. 1 Aktu o pristúpení z roku 2005,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

V časti 1 prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2018/1806 sa:

¹⁰ Rozhodnutie Rady 1999/437/ES zo 17. mája 1999 o určitých vykonávacích predpisoch k Dohode uzavretej medzi Radou Európskej únie a Islandskou republikou a Nórskeho kráľovstva o pridružení týchto dvoch štátov pri vykonávaní, uplatňovaní a vývoji schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 176, 10.7.1999, s. 31).

¹¹ Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 52.

¹² Rozhodnutie Rady 2008/146/ES z 28. januára 2008 o uzavretí v mene Európskeho spoločenstva Dohody medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* (Ú. v. EÚ L 53, 27.2.2008, s. 1).

¹³ Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 21.

¹⁴ Rozhodnutie Rady 2011/350/EÚ zo 7. marca 2011 o uzavretí v mene Európskej únie Protokolu medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom, Švajčiarskou konfederáciou a Lichtenštajnským kniežatstvom o pristúpení Lichtenštajnského kniežatstva k Dohode medzi Európskou úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k implementácii, uplatňovaniu a rozvoju schengenského *acquis*, ktoré sa vzťahuje na zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach a pohyb osôb (Ú. v. EÚ L 160, 18.6.2011, s. 19).

¹⁵ Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20).

„Srbsko [s výnimkou držiteľov srbských pasov vydaných srbským koordináčnym riaditeľstvom (srbský názov: Koordinaciona uprava)] (7)“

nahrádza takto:

„Srbsko [vrátane držiteľov srbských pasov vydaných srbským koordináčnym riaditeľstvom (srbský názov: „Koordinaciona uprava“)] (*)“

(*) Oslobodenie od vízovej povinnosti sa vzťahuje len na držiteľov biometrických pasov vydaných v súlade s normami Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO).

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*